

W I A D O M O Ś C I

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

1

9

3

4

NR. 11

LISTOPAD

ROK IV

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 11

Listopad

1984 r.

Warunki prenumeraty „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej“:

Rocznie	6.—	Prenumeratę przysyłać należy pod adr.: Wilno, ulica Metropolitalna Nr. 1.
kwartalnie	1.50	

Konto P. K. O. Nr. 145.764

SPIS RZECZY.

1. PRZEMÓWIENIE PREZESA ARCHIDIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOL. W WILNIE DR. KAZIMIERZA NIŻYŃSKIEGO
W RADJO Z POWODU UROCZYSTOŚCI CHRYSTUSA-KRÓLA 1
2. ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ 5
3. KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET 8
4. KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW 13
5. KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ I KATOLICKIE STOW.
MŁODZIEŻY MĘSKIEJ 17
6. INSTYTUT „MARIANUM“ W WILNIE 25

REDAKTOR: KS. FRANCISZEK KAFARSKI

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, ul. Metropolitalna Nr. 1. Telef. Nr. 7-83

Drukarnia Archidiecezjalna w Wilnie, ul. Metropolitalna Nr. 1. Telefon 14-49

W I A D O M O Ś C I

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 11.

Listopad

Rok IV

PRZEMÓWIENIE PREZESA ARCHIDIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ W WILNIE DR. KAZIMIERZA NIŻYŃSKIEGO W RADJO

w dniu 27-go października 1934 r.

Z POWODU UROCZYSTOŚCI CHRYSTUSA-KRÓLA.

„Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj“. Słowa powtarzane w codziennej modlitwie jakżeż są na czasie obecnie, kiedy pod wpływem wstrząsów gospodarczych, wywołanych wojną światową, dziesiątki milionów ludzi głoduje i prowadzi życie poniżej godności człowieka. Nic dziwnego, że obojętność ogarnęła masy wobec wszystkiego co święte, wobec Boga, Ojczyzny i ludzkości. Ludzie zgłodniaли i zziębnięci myślą tylko jakby zaspokoić choćby nawet na drodze nielegalnej najkonieczniejsze potrzeby swoje i swoich najbliższych. W takich warunkach łatwo o wszelkie propagandy wywrotowe czyto dla przygotowania gruntu do wprowadzenia w życie nowych idei, sprzeciwiających się dotychczasowemu porządkowi społecznemu i prawu natury, czy też dla wywołania zaburzeń społecznych, na których żerują i robią interesy zbrodnicze jednostki.

W całym świecie idą zmagania opanowania katastrofy, a wśród tych zmagania zarysowuje się już dziś przyszłość ludzkości, która coraz bardziej rozumie że tworzy wielką rodzinę bliźnich, mających jednakie prawa do życia bez względu na jakiekolwiek przywileje, oparte czy na pochodzeniu czy na stanowisku społecznym, czy przynależności politycznej.

Wielkie postępy społeczne okupione były i będą zawsze wielkimi ofiarami i w obecnej tragedji światowej rodzi się lepsza

przyszłość. Walka idzie nietylko o stronę materialną życia, ale i stronę moralną. Coraz bardziej utrwala się przekonanie, że bez siły nadprzyrodzonej, jaką daje wiara w Boga, nie jest w stanie żadna potęga ludzka choćby największa podolać tej walce. To też Kościół katolicki, przez panującego obecnie wielkiego Papieża Piusa XI, podaje światu niewzruszalne wskazówki rozwiązania tych skomplikowanych zagadnień, rozpoczynając od dokładnego i głęboko przemyślanego zbadania dzisiejszych warunków życiowych. W encyklice „Quadragesimo anno” podaje Pius XI techniczne sposoby rozwiązania zagadnień doczesnych, a przez ustanowienie jubileuszu 1900-lecia odkupienia świata przez śmierć męczeńską Chrystusa Pana na Krzyżu, każe z tej najświętszej i największej w dziejach świata ofiary czerpać ludziom przykład i siły w walce życiowej, wskazując na Chrystusa jako jedyną prawdę, drogę i życie.

Słusznie mówi tak dobrze znany ziemi wileńskiej z czasów okupacji niemieckiej ksiądz Muckerman, że „w dzisiejszych trudnych czasach trzeba katolicyzmu specjalnego gatunku. Nie wystarcza rozdawać środki łaski, zawarte w Kościele, a sprawę tego świata zostawić na boku. Przecież Chrystus Pan i w zakresie spraw tej ziemi jest Głową rodzaju ludzkiego. Jeśli zaniedbamy stronę czysto naturalną ludzkości, zaczną powoli zanikać podstawy dla nadnaturalnej religji. Bo przecież np. złe mieszkania nie sprzyjają moralności rodziny. I tak jest we wszystkich dziedzinach życia”.

Prałat holenderski ksiądz doktor Poels mówi: „źródła naszej mocy złożone są na ołtarzu, ale walki dla chrystjanizmu decydujące musimy stoczyć w życiu publicznem”.

Trudno wykazać w jakim stopniu głos Kościoła Katolickiego podziałał na umysły najwybitniejszych jednostek świeckich — to jednak jest stwierdzone, że encykliki papieskie są wszędzie nawet u niechrześcijan przedmiotem głębokich studjów, że coraz bardziej rozchodzą się po świecie idee w tych encyklikach głoszone i większość dzisiejszych kierowników świata do tych idei się zbliża, a niektórzy z nich nawet całkowicie budują na nich ustrój społeczny. Liczne kongresy myślicieli wskazują na moralność jako jeden z głównych czynników rozwiązania dzisiejszego chaosu.

„O brak ofiarności ze strony ludzi rozbijają się największe wysiłki w świecie sprowadzenia poprawy” głosi wielki amerykański bojownik o słuszne prawa robotników obecny Prezydent

Stan. Zjedn. Roosewelt. W Niemczech w walce z niedolą ludzką zebrano w roku ub. 1933 w drodze ofiarności społeczeństwa na t. zw. pomoc zimową 350 milj. marek, co równa się przeszło 700 milj. zł. polskich. Z tej sumy skorzystało 16.617.681 osób. W tym roku ta wielka akcja już jest w toku, aby rezultat ofiarności na rok bieżący nie pozostał w tyle poza efektem roku ubiegłego. W Polsce osłabionej odbudowaniem spustoszeń wojennych ofiarność jest bardzo duża i każde wezwanie społeczeństwa odbija się żywym echem w czułych na nędzę ludzką sercach obywateli.

Podobnych przykładów mnoży się coraz więcej. Nie bez przypadku ustanowił Papież Pius XI święto Chrystusa-Króla na ostatnią niedzielę października, a więc w czasie pełnej jesieni i zbliżenia się zimy, tego strasznego dla zgłodniałych i zziębniętych mas widma — chciał zaiste wskazać na Chrystusa Boga, który przyszedł na świat w nędzy ludzkiej i oddał całego siebie w ofierze dla dobra wszystkich. Zapatrzeni w Tę Boską Postać czerpmy z Niej przykład, widząc w Chrystusie nasze odkupienie i nasze odrodzenie. Wiara bez uczynku martwa jest. Twórzmy zatem czyn ofiarny. Składajmy ofiarę z naszych usług kosztem naszego wolnego czasu, używanego na rozrywki. Czynmy ofiarę z naszych środków materialnych, odmawiając sobie wydatków na cele, bez zaspokojenia których i tak żyć będziemy, spełniamy tę ofiarę z pełnym sercem, pojmując nasze doświadczenie istotnie jako ofiarę, a nie jako odczepne.

Odbywają się coraz liczniej rekolekcje zamknięte. Mają one być tą wielką akademją skupienia i wglądu w samego siebie, ale też winny się stać prawdziwą kuźnią duszy Chrystusowej, wykuwanej na Chrystusa Boskiej ofierze. Pierwszem najważniejszym przykazaniem Chrystusa to miłość Boga, a po niej miłość bliźniego. Synteza tej miłości to czyn miłosierny. Spełniamy zatem wszyscy ten czyn. Zaprawiamy się do niego przede wszystkim w rodzinie. Niech matki zgodnie z zaleceniem Papieża Benedykta XV oddadzą najlepszą część swojej pracy na budowanie duszy dziecka według zasad Chrystusowych, ucząc dzieci ofiarności. Spełniając swoją powinność pracować one będą w ten sposób dla dobra społeczeństwa i własnej Ojczyzny. Niech pamiętają, że potęgą Państwa rodzi się w rodzinach, ale też i w tych rodzinach się załamuje.

Jak dużo jest do zrobienia w wyrobieniu poczucia ofiarności u młodzieży szkolnej! Dzisiejszy system wychowania kładzie za

silny nacisk na rozwój fizyczny ucznia, stwarzając mu ponadto liczne sposobności rozrywek, a mniejszą wagę przykładu do budowania charakteru. A czemuż silniej można zbudować charakter młodego człowieka, jak nie aktem poświęcenia się dla swoich choćby najbliższych kolegów kosztem odmówienia sobie zaspokojenia różnych zachcianek. Jest dużo nędzy między młodzieżą szkolną, a jak mało koleżeństwa. Pamiętać musimy, że jakie charaktery szkoła urobi, takich będziemy mieli obywateli własnej Ojczyzny. I tu ciąży wielka odpowiedzialność na wychowawcach młodzieży, albowiem oni są budowniczymi naszej przyszłości i przed historją za spełnienie swojego zadania będą odpowiedzialni.

Wieleż również bierności wobec niedoli ludzkiej jest w najszerszych warstwach społecznych. Wieleż na każdym kroku spotykamy ludzi, rozporządzających i czasem wolnym i środkami materialnymi, a uciekających od nędzy ludzkiej, jak gdyby widzieli w niej swój własny wyrzut sumienia za swoją bezczynność! Wszyscy winniśmy stanąć do niesienia pomocy bliźnim według możliwości. I ten, który spracowanemi rękami wydobywa skarby podziemne, i ten, który swoim głębokim umysłem rozjaśnia drogi przyszłości, i ten, którego życie postawiło na wysokim stanowisku. Wszyscy stanąć winni w szeregu koło siebie jako równi sobie, albowiem wszyscy oni otrzymali od jednego Boga i wszyscy mają równy obowiązek pracy dla dobra ludzkości. Niech pamiętają, że więcej znaczy czyn ofiarny, aniżeli najwznioślejsza myśl ludzka. Słusznie napomina francuski Kardynał Verdier w jednym z ostatnich swoich przemówień: „Jeśli świat nie powróci do wprowadzenia równowagi sił duchowych i materialnych, jeśli egoizm osobisty i społeczny nie ustąpi miłosierdziu, które według Ewangelji jest podstawą pokoju powszechnego, wejdziemy na drogę upadku charakterów i osłabienia sił żywotnych zarówno jednostek jak i całych narodów“.

W czasie największego chaosu powojennego i najzaciętszych ataków na Boga, prowadzonych przez wrogów wszelkich religii, mobilizuje Papież Pius XI akcję katolicką, powołując do niej świeckich, którzy pod hierarchicznym przewodnictwem Kościoła Katolickiego walczą o prawdy Chrystusowe na każdym odcinku życia. Z dnia na dzień potężnieje ta akcja, ogarniając swojemi zastępami cały świat. Równolegle do tej akcji rozwijają coraz żywszą działalność towarzystwa dobroczynne „Caritas“, obejmujące w pierwszym rzędzie konferencje św. Wincentego à Paulo.

Członkowie tych organizacyj idą między najbiedniejszych i swoim czynem miłosierdzia chrześcijańskiego i dobrem słowem koją niedolę tych nieszczęśliwych. Coraz gęstsza sieć „Caritasów“ pokrywa dziś wszystkie Państwa.

I tak, im bardziej srożą się ataki wrogów Kościoła, tem silniej myśl Boża zatacza coraz szersze kregi, triumfując nad przewrotnością ludzką. Myśl Boża zwycięży i o Nią rozbiją się wszelkie choćby najbezwzględniejsze wrogie zabiegi. Idziemy w lepszą przyszłość. Człowiek zbliża się do Boga. Oby jak najprędzej spełniły się prośby, powtarzane przez 350 milj. Katolików w codziennej najpiękniejszej modlitwie „Ojcze Nasz bądź wola Twoja jako na Niebie tak i na ziemi“.

≡	ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ	≡
---	--	---

ZAWIADOMIENIE

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej niniejszem zawiadamia, iż z dniem 15 października otworzył własne konto czekowe P. K. O. Nr. 145.764. Dotychczasowe konto P. K. O. Nr. 80.742 pozostaje nadal tylko i wyłącznie kontem Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży (dawny Związek Młodzieży Polskiej).

Wobec powyższego prosimy o nadsyłanie prenumery, wszelkich innych należności, ofiar i t. p. przeznaczonych dla Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej za pośrednictwem przekazów P. K. O.

na numer 145.764.

Do niniejszego numeru załączamy чеки naszego konta P. K. O.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Zjazd Asystentów Dekanalnych Akcji Katolickiej. W dniu 5-go października obradował w Wilnie zjazd Asystentów kościelnych Dekanalnych Zarządów Par. Akcji Kat. i Okręgowych Zarządów poszczególnych organizacyj Akcji Katolickiej. Zjazd otworzył udzieleniem błogosławieństwa pasterskiego i dłuższem przemówieniem okolicznościowem JE. Ksiądz Arcybiskup-Metropolita Wileński Romuald Jałbrzykowski.

Zjazd, w wyniku obrad poszczególnych sekcji, wyniósł cały szereg uchwał i postanowień.

Poniżej podajemy je za protokołem Zjazdu.

I. W wyniku obrad Asystentów Kościelnych Dekanalnych Zarządów Akcji Katolickiej przyjęto następujące rezolucje:

1) Zjazd Asystentów Kościelnych Dekanalnych Zarządów Akcji Katolickiej uchwalił — za pożądane i bardzo wskazane wydawanie Tygodnika Akcji Katolickiej, w którym ujętoby całokształt pracy Akcji Katolickiej z terenu Archidiecezji.

2) Pożądaniem jest, by Tygodnik Akcji Katolickiej ukazał się jak najprędzej i był propagandą światopoglądu katolickiego, sprawozdawcą pracy katolickiej, spopularyzowany i tani z opłatą około 10 groszy.

3) Stosunek wzajemny poszczególnych okręgów, jak też asystentów i kierownictw tak do Dekanalnego Zarządu, jak i do Instytutu unormuje regulamin ogłoszony przez Instytut, wychodząc z założenia, że musi istnieć ścisła współpraca.

4) Asystenci Kościelni winni dołożyć wszelkich starań, by kierownictwa okręgów powstały w najbliższym czasie. Jeżeli zaś miejscowe warunki okażą się zbyt niedogodne, należy je pokonać i najdalej do roku już ma powstać kierownictwo okręgowe.

5) Organiści pożądani są w pracy Akcji Katolickiej, a ich kwalifikacje fachowe i moralne poddane będą szczegółowej rewizji.

6) Rekolekcje zamknięte są pożądane, jednak narazie tylko dla tak zwanej elity Katolickiej, przy uwzględnieniu miejscowych warunków i całkowitem uzależnieniu się od nich.

II. W wyniku obrad Sekcji Asystentów Kościelnych Okręgów Stowarzyszeń Mężów i Niewiast Katolickich, uchwalono program prac w Katolickiem Stow. Mężów składający się z pięciu działów a mianowicie: 1) religijnego, 2) ideowego, 3) organizacyjnego, 4) kulturalno-społecznego i 5) gospodarczo-zawodowego.

Ponadto Sekcja Asystentów Kościelnych Okręgów Katolickich Stowarzyszeń Mężów i Niewiast przyjęła następujące rezolucje:

1) Metoda i program pracy wśród K. S. M. i N. K. opracowany w najbliższym czasie będzie i rozesłany do poszczególnych XX. Asystentów z prośbą wyrażenia opinii i konkretnych wskazań przy realizowaniu programu w oddziałach na parafii.

2) Asystenci postarają w najbliższym czasie założyć K. S. M. i K. S. N. gdzie ich nie ma i zorganizować kierownictwa okręgowe.

III. W wyniku obrad Asystentów Kościelnych Okręgowych Stowarzyszeń Młodzieży męskiej i żeńskiej uchwalono rezolucje:

1. W sprawie ognisk.

Aby rozwinąć i pogłębić akcję wychowawczą i oświatową wśród Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Zjazd Księży Asystentów Okręgowych K. S. M. uchwała:

Zwrócić się do wszystkich PWielebnych Księży Asystentów poszczególnych oddziałów K. S. M., aby położyli nacisk na rozwój i pogłębienie pracy świetlicowej w Ogniskach Oddziałów przyczem zjazd stwierdził iż samo posiadanie „Ogniska” – w sensie lokalu do zbiórek nie rozwiązuje sprawy. Wartości wychowawcze i oświatowe posiada jedynie stała i systematyczna praca świetlicowa w „Ogniskach”, ujęta w formę stałych zebrań i pogadanek.

W tym celu należy dążyć do:

1) Odpowiedniego urządzenia „Ogniska”, przez zapewnienie ciepła i światła, oraz najkonieczniejszych sprzętów.

2) Uruchomienia w „Ognisku” czytelnicy czasopism dla młodzieży.

3) Zorganizowania stałych dyżurów w „Ognisku”, aby udostępnić odwiedzanie „Ogniska” młodzieży nie tylko w niedziele i święta.

4) Zorganizować stałą opiekę nad pracą świetlicową ze strony starszego społeczeństwa względnie kierownictwa oddziału.

2. W sprawie zabaw w Stowarzyszeniach.

Zjazd Księży Asystentów Okręgowych Kat. Stow. Młodz. w Wilnie w pełni rozumiejąc potrzebę zabaw i rozrywek w pracy organizacyjnej młodzieży, wychodząc jednak z założenia, iż podstawowym zadaniem pracy K. S. M. jest katolickie wychowanie zrzeszonej w nich młodzieży uchwała:

Zwrócić się do wszystkich PWielebnych Księży Asystentów poszczególnych oddziałów K. S. M., aby zabawę w pracy Stowarzyszeń Młodzieży traktowali jedynie jako czynnik wychowawczy, uczący godziwej rozrywki i rozwijający zasady i formy współżycia towarzyskiego i w tym celu:

1) Ograniczyli ilość urządzanych przez oddział zabaw tanecznych dla członków Stowarzyszenia.

2) Zabraniali urządzania zabaw dochodowych, na które są zapraszani i nie członkowie K. S. M. Imprezą dochodową mogą i powinny być przedstawienia teatralne.

4) Ograniczyli czas trwania zabaw (godz. prekluzyjną pozostawiono do uznania centrali).

3. W sprawie przysposobienia rolniczego.

Ponieważ w przysposobieniu rolniczym pewne czynniki wywołują niepożądany ferment i niezadowolenie wskutek niesprawiedliwego traktowania członków stowarzyszeń katolickich przeto zjazd na wniosek Księdza Wacława Nurkowskiego postanawia, aby tam gdzie współpraca z komisją p. r. ze względu na nieprzyjmowanie zespołów okaże się niemożliwa, prowadzić zespoły p. r. na własną rękę.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY

Nowe Oddziały K.S.K. zostały zorganizowane w Nowych Święcianach i Kiemieliszkach (pow. Święciański), Piaskach (pow. Wołkowyski) oraz Ławaryszkach (pow. Wil.-Trocki) — witamy je z radością w naszych szeregach.

Okręgi. Dnia 28.X. r. b. został zorganizowany Okręg K.S.K. w Wilnie. — Asystentem Kościelnym jest PW. ks. Proboszcz Stanisław Nawrocki. — Kierownictwo Okręgu stanowią pp.: Marja Hawełkowa — Prezeska, Wanda Stulgińska, Marja Klimaszewska.

Zebrań. Dnia 12 października odbyło się zebranie Zarządu K.S.K. poświęcone sprawie nowego statutu, zorganizowania Okręgu K.S.K. w Wilnie i sprawom bieżącym.

Dyżury członków Zarządu K.S.K. Niniejszem podajemy do wiadomości, że Panie z Zarządu K.S.K. przyjmują interesantów w biurze K.S.K. w następujących terminach:

- p. Jaworska — poniedziałki 11—12 godz.
- p. Mohlowa — wtorki 10—11 godz.
- p. Bossowska — środy 9,30—10,30 godz.
- p. Stulgińska — czwartki 10—11 godz.
- p. Hawełkowa — czwartki 10—11 godz.

Składki członkowskie opłaciły następujące Oddziały K.S.K.:

Brzostowica Wielka — 1,50 zł. za II kw-ł r. b.;

Białystok Fara — 6 zł. za II i III kw-ł r. b.;

Wilno, Sołtaniszki — 6 zł. za 1934 r.;

Rudziszki — 3 zł. za II p-cze r. b.;

Wilno, św. Rafał — 6 zł. za 1934 r.;

Białystok św. Roch — 6 zł. za II p-cze b. r.;

Mosarz — 3 zł. za II p-cze r. b.

Na fundusz biblioteczny. Przychylając się do wezwania Zarządu K. S. K., umieszczonego w N-rze 6—7 „Wiadomości” a powtózonego w N-rze 8—10 tegoż pisma Oddział K. S. K. Rudziszki wpłacił 1 zł. 35 gr. — serdecznie dziękujemy i wzywamy inne Oddziały do naśladowania pięknego przykładu i wpłacania chociażby drobnych sum, które zobowiązujemy się zużyć tylko na biblioteczki wędrowne.

INSTRUKCJE

PRACA ORGANIZACYJNA

Jeszcze o przerejestrowaniu Oddziałów K. S. K. Dowiadujemy się wciąż, że nie wszystkie Oddziały K.S.K. (dawniej Katolickie Stowarzyszenia Polek) załatwiły w Starostwach formalności związane z nadaniem naszej organizacji nowych statutów. Prosimy Kierownictwa Oddziałów K.S.K. sprawdzić czy zostały wysłane do Starostwa formularze, które Zarząd K.S.K. przesłał w lipcu i jeśli nie dokonano tego dotąd, zrobić to natychmiast. W razie zagubienia tych formularzy prosimy zwrócić się do Zarządu K.S.K. a wyślemy je повторно.

Sztandary. W związku z podanym w poprzednim numerze „Wiadomości” opisem, sztandaru przepisowego dla Oddziału KSK. prostujemy niniejszem błąd, mianowicie: obraz Matki Boskiej ma być na tle złotem, nie zaś białem, a odznaka organizacyjna i orzeł w tarczy — na tle białem. Prosimy zwrócić na to uwagę i do wyżej podanego wzoru ściśle się stosować przy fundowaniu sztandaru dla Oddziału.

Zebranie Kierownictwa w listopadzie należy poświęcić dokładnemu omówieniu art. 4 naszego statutu, który dotyczy celu podstawowego KSK. Ponieważ jest to punkt bardzo ważny proponujemy rozbić go na kilka i omówić na kilku kolejno po sobie następujących zebraniach kierownictwa. Na najbliższym zebraniu zastanówmy się nad tem, co znaczy „światły i czynny członek Kościoła Katolickiego” i w jaki sposób organizacja nasza dopomaga do osiągnięcia tego celu.

Zwróćmy szczególniejszą uwagę na sprawę uświadczenia religijnego członków Oddziału KSK. i udziału ich w życiu Kościoła Katolickiego.

Zastanówmy się nad:

1. Znajomością podstawowych zasad wiary.
2. Znajomością liturgji.
3. Udziałem w praktykach religijnych.

Wyciągnijmy stąd odpowiednie wnioski — co należy zrobić, żeby brakiom zaradzić, poweźmijmy odpowiednie uchwały i zwróćmy uwagę na wprowadzenie odpowiednich punktów do naszego programu pracy.

Najlepiej byłoby, aby ktoś z Kierownictwa Oddziału opracował na ten temat pogadankę, którąby się przedyskutowało na zebraniu Kierownictwa Oddziału, a następnie możnaby ją powtórzyć na zebraniu plenarnem Oddziału KSK. gdyby nikt z Kierownictwa nie mógł opracować tej pogadanki, poprośmy o nią PW. Ks. Ks. Asystentów.

Opłaty stemplowe. Wobec tego, iż Oddziały KSK. zwracają się do nas często z zapytaniami w sprawie opłat stemplowych — wyjaśniamy, że organizacja nasza mając za zadanie działalność oświatową jest zwolniona od wszelkich opłat stemplowych za imprezy na podstawie § 1 ustawy o opłatach stemplowych z dn. 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570). Na podaniu składanem w starostwie o pozwolenie na imprezę, należy na górze arkusza umieścić następujące słowa: zwolnione od opłaty stemplowej na podstawie § 16 ustawy o opłatach stemplowych.

„Jak zakładać KSK.” Dla ułatwienia pracy tym, którzy przystępują do zakładania Oddziałów KSK. zwracamy uwagę na broszurę opracowaną pod tym tytułem przez Sekretarkę Generalną naszego Stowarzyszenia p. Jadwigę Roszkowską. Broszura ta chociaż wydana przed ukazaniem się nowego statutu została

obecnie do jego wymagań całkowicie dostosowana i odda duże usługi organizatorom Oddziałów KSK. a także i Kierownictwu Oddziałów już istniejących. Zamawiać należy pod adresem: Katolickie Stowarzyszenie Kobiet w Wilnie, ul. Metropolitalna 1. — Cena 90 gr. za egzemplarz.

PRACA RELIGIJNA

Wiedza religijna. W wyniku pogadanki na zebraniu Kierownictwa, mającej na celu uświadomienie sobie co znaczą słowa statutu: „świątły i czynny członek Kościoła Katolickiego” postanówmy sobie wprowadzić jako stały punkt naszych zebrań plenarnych kwadranse katechizmowe i ewangeliczne, do których materiały znajdziemy w każdym numerze „Zjednoczenia”.

Liturgia. Zwracamy uwagę członkiń na nową książeczkę do nabożeństwa, która się ukazała p. t. „Ciebie Boga Chwalimy”, zawiera ona podstawowe prawdy wiary i krótkie ich wyjaśnienie, tekst (polsko-łaciński) Mszy św. na każdą uroczystość kościelną, lekcje i ewangelje na wszystkie niedziele i święta, modlitwy okolicznościowe i bogaty zbiór pieśni. Treść jej, szata zewnętrzna i bardzo przystępna cena — 1.65 zł. za egz. powinna zachęcić każdą z naszych członkiń do nabycia jej i propagowania wśród swego otoczenia. Zamawiać prosimy w Stowarzyszeniu w Wilnie.

Nowe wydawnictwa. Zwracamy uwagę Oddziałów miejskich na nowe wydawnictwa N. I. A. K. w Poznaniu ukazujące się pod ogólnym tytułem „Kultura Katolicka” dotąd ukazały się trzy tomiki:

1. „Filozofja Miłości”.
2. „Sentire cum ecclesia” — cykle liturgiczne.
3. „Trzy nawrócenia i trzy drogi”.

A czy nasze biblioteki są już zaopatrzone we wszystkie numery „Szkoly czynu”? — cena 10 gr., tylko 10 gr. a materiału do odczytów będzie sporo.

Zamówienia przyjmuje Stowarzyszenie.

„Szatan zwyciężony”. Jedna z członkiń Zarządu Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet w Wilnie, p. Marja Józefowa Jeleńska, jest autorką książki pod wyżej wymienionym tytułem. Jest to zbiór nowel opartych na zdarzeniach prawdziwych, a cały szereg głębokich myśli poleca to dziełko do każdej z naszych bibliotek organizacyjnych. Cena 2 zł.

PRACA KULTURALNO-OŚWIATOWA

Materiały na zebrania. W tym miesiącu proponujemy naszym Oddziałom zająć się na zebraniu ogólnem zagadnieniem dotyczącem *rol kobiety katolickiej w budowie odrodzonej Ojczyzny*.

Przy opracowywaniu tej pogadanki posłużyć się można książką *Barbary Żulińskiej p. t. „Obowiązki Polki”*, która dostarczy dużo cennego materiału do pogadanek. Cena 2 50 zł.

Nasze obchody. Zwracamy uwagę naszych Oddziałów na dwie rocznice przypadające w m-cu listopadzie: 11-go Rocznica Niepodległości i 29-go Rocznica Powstania listopadowego. Postarajmy się wziąć żywy udział w obchodach tych rocznic organizowanych czy to przez gminę, czy przez Komitet specjalny, czy też przez którąś organizację, a oprócz tego zapoznajmy się ze znaczeniem tych rocznic na naszych zebraniach.

Materiałów do pogadanek dostarczyć może Składnica „Marianum” — ul. Metropolitalna 1.

PRACA SPOŁECZNO-CHARYTATYWNA

Opleka nad chorą. Jesień jest okresem zwiększonej ilości zachorowań i narodzin. Musimy więc zwrócić na tę dziedzinę pracy większą uwagę. Chodzi o to, żeby odwiedzać samą chorą, zapewnić jej potrzebną w chorobie opiekę, wyręczyć ją w jej codziennych obowiązkach domowych i zapewnić opiekę niemowlęciu. A może mogłybyśmy pomyśleć o zrobieniu chociażby najskromniejszej wyprawki niemowlęcej dla matek najbiedniejszych?

Pomoc młodym matkom. Często się zdarza iż młoda matka jest zupełnie nieprzygotowana do spełniania swych obowiązków i nie umie sobie dać rady z dzieckiem, czy starsze i bardziej doświadczone członkinie naszych Oddziałów KSK. nie mogłyby się nimi zaopiekować? Dla ułatwienia pracy zwracamy uwagę na 2 książeczki: „Jak pielęgnować i odżywiać niemowlęta” — 50 gr. i „Higijena niemowląt” — 1.50 zł. obie dr. Stanisława Progulskiego.

PRACA GOSPODARCZO-ROLNICZA

Kursy Staszica. Zwracamy uwagę naszych Oddziałów wiejskich na możliwość zdobycia wiedzy gospodarskiej niezbędnej dla każdej gospodyni przy pomocy kursów korespondencyjnych im. Stanisława Staszica. Nauka na kursach prowadzona jest drogą

rozsyłania wykładów lub lekcji już opracowanych partjami tygodniowemi. Kurs dla gospodyń wiejskich pod kierownictwem p. Marji Karczewskiej obejmuje gospodarstwo domowe, wychowanie dzieci i t. p. rozdzielony jest na 30 lekcji — opłata zań wynosi 20 zł. płatne w 5 ratach.

Pomyślmy tylko 30 gotowych pogadanek, dużo ciekawych i koniecznych wiadomości — oto najodpowiedniejsza praca jesienno-zimowa dla naszych Oddziałów wiejskich. Zamówienia należy wysłać pod adresem: Warszawa, ul. Pankiewicza 3 — Kursy Rolnicze im. St. Staszica.

„Zdrowie w chacie wiejskiej” to tytuł książki, której autorem jest M. Kacprzak — polecamy ją bardzo naszym Oddziałom wiejskim, nadaje się do bibliotek, dostarcza dużo materiału do pogadanek, można nią się posługiwać przy czytaniach izbowych. Kosztuje tylko 1.50 zł. a jest opracowana specjalnie dla wsi.

III	KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW	III
-----	---------------------------------	-----

PRACA RELIGIJNO-IDEOWA.

Do czynu!

Wezwani przez Najdostojniejszy Episkopat Polski w myśl wyraźnego zalecenia Stolicy Świętej, stajemy na powierzonych nam placówkach do zbożnej pracy, która zabłąkanej na bezdrożach ludzkości ma przywrócić Chrystusową prawdę życia. Tą pracą, mającą odnowić oblicze ziemi, jest Akcja Katolicka, dostojna przez swój apostolski cel, wielka przez światowy zasięg swych oddziaływań, skuteczna przez najściślejsze zespolenie z niewzruszoną Opoką Piotrową i Hierarchją Kościelną. Wybitny udział w niej mężów to wyróżnienie i zaszczyt, ale zarazem obowiązek i odpowiedzialność. Świadomi tej odpowiedzialności za siebie samych, za własne ustawiczne doskonalenie się i uświęcanie, które jest nieodzownym warunkiem apostołstwa,

i pomni na nakaz czynnej miłości Boga i bliźniego, uczynmy wszystko, co w naszej mocy, by wielki, przepięty, o dziejowym znaczeniu zew Piusowy PAX CHRISTI IN REGNO CHRISTI — POKÓJ CHRYS-
TUSOWY W KRÓLESTWIE CHRYS-
TUSOWEM znalazł jak najpowszechniejsze i najskuteczniejsze urzeczy-
wistnienie. Pamiętajmy, że od nas, mężów katolickich, bardzo wiele zależy, że każdy z nas winien dorzucić cegielkę do świątyni społecznego chrześcijaństwa. Budowniczymi bowiem tej świątyni są przede wszystkim dōjrzałi mężczyźni. Zapal i ufność, karność i wytrwałość — oto hasła naszej pracy, określonej w tym roku przez jubileuszowe wezwanie: W CHRYS-
TUSIE ODKUPIENIE — W CHRYS-
TUSIE ODRODZENIE.

Ludwik Domański

Prezes Związku.

DZIAŁ ORGANIZACYJNY.

Nominacje. Rozporządzeniem z dnia 1. IX. 1934 r. zostali mianowani przez J. E. Ks. Arcybiskupa-Metropolitę ROMUALDA JALBRZYKOWSKIEGO Asystentami Kościelnymi Okręgów Katolickiego Stowarzyszenia Mężów Archidiecezji Wileńskiej następujący Księża:

Na Okręg (Dekanat) Wileński — ks. Stanisław Nawrocki, okr. Białostocki — ks. Piotr Niewiarowski, okr. Bieniakoński — ks. Aleksander Łukaszewicz, okr. Braśławski — ks. Antoni Aktanarowicz, okr. Brzostowicki — ks. Ignacy Troska, okr. Dąbrowski — ks. Bolesław Serafin, okr. Głębocki — ks. Stanisław Klimm, okr. Grodzieński — ks. Jan Kunicki, okr. Kalwaryjski — ks. Stanisław Kuderewski, okr. Knyszyński — ks. Bonifacy Oleszczuk, okr. Lidzki — ks. Jan Moroz, okr. Łunneński — ks. dr. Mieczysław Radziszewski, okr. Miorski — ks. Józef Ingielewicz, okr. Nadwi-
lejski — ks. Feliks Kaczmarek, okr. Oszmiański — ks. Walerjan Holak, okr. Raduński — ks. Kazimierz Szyłłejko, okr. Słonimski — ks. Jerzy Odlanicki-Poczobutt, okr. Sokólski — ks. Czesław Dabulewicz, okr. Święciański — ks. Piotr Stupkiewicz, okr. Trocki —

ks. Józef Wojczunas, okr. Turgielski — ks. Zygmunt Siekierko, okr. Wasiliski — ks. Wacław Rodzko, okr. Wilejski — ks. Edward Murończyk, okr. Wiszniewski — ks. Antoni Udalski, okr. Wołkowyski — ks. Władysław Biernacki, okr. Worniański — ks. Henryk Wojniusz, okr. Zdzięciolski — ks. Józef Puciłowski, okr. Świrski — ks. Romuald Dronicz.

Najdostojniejszy Episkopat mianował następujące władze dla Katolickiego Związku Mężów (siedziba w Warszawie): Ks. Dr. Władysława Lewandowicza MIC. — Asystentem Kościelnym, p. Mec. Ludwika Domańskiego — Prezesem, p. Dr. Apolinarego Żukowskiego — Dyrektorem.

Wykaz Oddziałów K. S. M.—Dotychczas zostały zorganizowane i zarejestrowane oddziały Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w następujących miejscowościach Archidiecezji Wileńskiej:

Dekanat Wileński — w parafji Wszystkich Świętych, Po-Bernardyńskiej, Św. Św. Jakóba i Filipa, Św. Rafała, Ostrobramskiej, Św. Św. Piotra i Pawła, Serca Jezusowego, Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. *Dekanat Białostocki* — w parafji Choroszcz, Białystok paraf. Św. Rocha, Starosielce, Czarna Wieś, Turośń, Tryczówka, Niewodnica, Dobrzyniew. *Dekanat Braśławski* — w parafji Gajdy. *Dekanat Brzostowski* — w parafji Werejki, Krynki. *Dekanat Dąbrowski* — w parafji Nowy Dwór. *Dekanat Głębocki* — w parafji Bobrowszczyzna, Łużki, Głębokie, Prozoroki, Czerniewicze, Mosarz. *Dekanat Grodzieński* — w parafji Indura, Hoża, Grodno Fara, Czerniewicze, Kamionka. *Dekanat Kalwaryjski* — w parafji Dukszty Pijarskie, Mejszagoła, Olany, Rzesza. *Dekanat Lidzki* — w parafji Lida, Iszczołna, Niemen, Różanka. *Dekanat Łunneński* — w parafji Łunna, Eysymonty, Repla. *Dekanat Miorski* — w parafji Hermanowicze, Miory, Ikaźń. *Dekanat Nadwilejski* — w parafji Łuczaj, Budzław, Zadziew, Duniłowicze. *Dekanat Oszmiański* — w parafji Holszany. *Dekanat Raduński* — w parafji Ejszyszki, Nacza. *Dekanat Słonimski* — w parafji Słonim. *Dekanat Sokólski* — w parafji Kuźnica, Klimówka. *Dekanat Trocki* — w parafji Rudziszki, Landwarów, Rykonty. *Dekanat Wasiliski* — w parafji Nowy Dwór. *Dekanat Wilejski* — w parafji Wilejka, Krzywicze. *Dekanat Wiszniewski* — w parafji Oborek, Traby, Wiszniew, Iwje. Lipniszki. *Dekanat Wołkowyski* — w parafji Międzyrzecz, Szydłowice, Roś, Białowieża, Swisłocz, Strubnica, Wołkowysk Fara, Rohoźnica. *Dekanat Świrski* — w parafji Szemetowszczyzna. *Dekanat Worniański* — w parafji Kiemieliński.

Oddziały Parafjalne Katol. Stow. Mężów, które dotąd nie zostały jeszcze zgłoszone niech w najbliższym czasie przesłają wykaz Kierownictwa celem zarejestrowania ich przez Sekretarjat Generalny Katol. Stow. Mężów w Wilnie.

Organizacja Okręgu Wileńskiego. W dniu 13 października r. b. odbyło się zebranie delegatów oddziałów parafjalnych Kat. Stow. Mężów miasta Wilna, celem zorganizowania Okręgu Wileńskiego Kat. Stow. Mężów.

Zebranie zagał Ks. Aleksander Mościcki, Sekretarz Generalny K. S. M. wyjaśniając cel i zadanie Okręgu w K. S. M.

Po ożywionej dyskusji utworzono Okręg Wileński Katol. Stow. Mężów.

Do Kierownictwa Okręgu zostali wybrani: p. Józef Harełko — Prezes, p. Inż. Jan Borowski i p. Henryk Bar — Członkowie Kierownictwa.

Do Komisji Rewizyjnej weszli: p. Wacław Jeżowski, p. Władysław Słupczyński i p. Władysław Makiewlcz.

Postanowiono zwoływać wszystkich prezesów Oddziałów K. S. M. m. Wilna przynajmniej raz na miesiąc, celem omówienia spraw bieżących i aktualnych.

Wyjaśnienie Statutu. Stosownie do powiadomienia Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej z dnia 14 sierpnia b. r. w art. 13-tym pkt. 4 statutu Katolickiego Stowarzyszenia Mężów należy opuścić słowo: „w wieku ponad lat 18“.

Naczelny Instytut Akcji Katolickiej sporządził nowe wydanie statutów Stowarzyszeń Akcji Katolickiej (Biblioteczka Akcji Katolickiej Nr. 8) p. t. Statuty i regulaminy Stowarzyszeń Akcji Katolickiej“. Oprócz statutów broszurka zawiera regulamin Okręgu i regulamin obrad.

Oddziały Parafjalne Katolickiego Stowarzyszenia Mężów mogą nabywać ją bezpośrednio w cenie 1 złotego w Sekretarjacie Generalnym K. S. Mężów w Wilnie.

KRÓTKIE WSKAZÓWKI DLA GOSPODARZY.

1. **Zajęcia w polu.** — Przejrzyć swoje oziminy, szczególnie wcześniejsze posiewy, jeżeli zbyt mocno wyrosły, obkosić, gdy ziemia zamarźnie, ruń można spasać bydłem, szczególnie dolinki, gdzie spodziewany jest śnieg w większych ilościach. W dalszym ciągu mieć na oku zadołowane okopowizny, aby się nie sparzyły.

S. M. P. — dziś sieć przekształconych z S. M. P. Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży ogarnia całą wileńszczyznę. Jest nas 12 tysięcy. Te dwanaście tysięcy musi się zjechać, spotkać razem, aby wzajemnie poznać własną siłę, poznać dorobek własnej pracy. Już teraz trzeba rozpocząć przygotowania do Zlotu.

Wzywamy więc wszystkie oddziały K. S. M. aby:

1. rozpoczęły zbierać fundusze, aby móc wysłać największą ilość druchen i druhow na Zlot.

2. położyć nacisk na umundurowanie druhow i druchen. Na zlocie wszyscy musimy być umundurowani.

Centrala — Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w Wilnie będzie w „Wiadomościach“ podawać informacje dotyczące postępu prac organizacyjnych Zlotu. Narazie więc: zacząć zbierać fundusze i w miarę możliwości starać się o umundurowanie.

Odnaki organizacyjne. Wyjaśniamy, że nowe odznaki organizacyjne będą miały wygląd dotychczasowych, jedynie litery S. M. P. będą zastąpione literami K. S. M. Narazie aż do wyczerpania zapasu obowiązują odznaki z literami S. M. P.

Opłata członkowska. Wiele oddziałów K. S. M. nie opłaciło jeszcze składki członkowskiej (25 groszy za każdego członka zwyczajnego).

Nie narażajmy się na przykrość w postaci otrzymania przypomnienia. Nie należy oczekiwać ukończenia roku, a zaraz uregulować. Ponadto wiele stowarzyszeń ma zaległości w Składnicy. Czas najwyższy pozbyć się długu.

IDZIE ZIMA — PAMIĘTAJ O BIEDNYCH

IV. DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

Poniżej podajemy trzy komplety książek rolniczych, stanowiące trzy skromne, ale wystarczające w pracy p. r. biblioteczki podręczne. Biblioteczki te powinny się znaleźć w każdym bez wyjątku oddziale K. S. M. Tam, gdzie niemożna od razu zdobyć się na komplet dwudziestozłotowy należy dążyć do zakupienia kompletu dziesięciozłotowego. Podkreślamy jednak, w miarę możliwości dążyć do zaopatrzenia biblioteczki oddziału w najpotrzebniejsze książki rolnicze.

1. Biblioteczka Przysposobienia Rolniczego mała za 10 zł.

L. p.	T Y T U Ł	A U T O R	Cena
1	Uprawa roli i roślin	J. Mikułowski Pom.	3.—
2	Jak roślina gosp. w glebie	M. Czech	—.50
3	Kompost	A. Witkiewicz	—.30
4	Praca zespołu w P. R.	J. Ciemniowski	—.50
5	Uprawa ziemniaków	J. Mikułowski-Pom.	—.30
6	Uprawa buraków	J. Turkowski	—.30
7	Uprawa ogr. warzywnych	A. Wiszniewski	—.30
8	Uprawa ogr. kwiatowych	M. Karczewska	—.30
9	Uprawa marchwi	Dąbrowski	—.30
10	Konkursowa uprawa lnu	C. Słuchocki	—.30
11	Org. i technika konk. upr. łąk	P. Jagmin	—.20
12	Uprawa i użytkowanie soi	Tromczyński	—.50
13	Instrukcja o upr. kukurydzy	— —	—.10
14	Instrukcja o upr. i zbiorze ziół	W. Symonowicz	—.20
15	Instrukcja o zakł. szkółki	W. Symonowicz	—.10
16	Instrukcja o zakładaniu sadu	W. Symonowicz	—.10
17	Instrukcja o uprawie kapusty	W. Symonowicz	—.10
18	Instrukcja o upr. pomidorów	W. Symonowicz	—.10
19	Instrukcja o uprawie fasoli	W. Symonowicz	—.10
20	Instrukcja o uprawie cebuli	W. Symonowicz	—.10
21	Instrukcja o upr. truskawek	W. Symonowicz	—.10
22	Walka ze szkod. i chor. roślin	J. Strawiński	—.50
23	Wychów prosiąt	W. Żebrowska	—.30
24	Wychów cieląt	Lewandowski	—.50
25	Wychów kur	J. Turowa	—.30
26	Wychów królików	Zabłocka	—.30
27	O przechowaniu obornika	Bańkowski	—.30
Razem . .			10.—

2. Biblioteczka P. R. średnia za 15 zł.

L. p.	T Y T U Ł	A U T O R	Cena
1	Uprawa roli i roślin	J. Mikułowski-Pom.	3.—
2	Jak roślina gosp. w glebie	M. Czech	—.50
3	O bakterjach i znaczeniu ich	M. Czech	1.50
4	O przechowaniu obornika	Bańkowski	—.30
5	O nawozach naturalnych	Olszyński	1.80
6	O nawozach sztucznych	Leśniowski	1.80
7	Praca w zespole P. R.	J. Ciemniowski	—.50
8	Kompost	A. Witkiewicz	—.30
9	Uprawa ziemniaków	J. Mikułowski-Pom.	—.30
10	Uprawa buraków	J. Turkowski	—.30
11	Uprawa marchwi	P. Dąbrowski	—.30
12	Konkurs uprawy lnu	C. Słuchocki	—.30
13	Uprawa ogr. warzywnych	C. Wiszniewski	—.30
14	Org. i technika konk. upr. łąk	P. Jagmin	—.20
15	Konkurs ogr. kwiatowych	M. Karczewska	—.30
16	Uprawa i użytkowanie soi	Tromczyński	—.50
17	Instrukcja o upr. kukurydzy	W. Symonowicz	—.10
18	Instrukcja o upr. i zbiorze ziół	W. Symonowicz	—.10
19	Instrukcja o upr. kapusty	W. Symonowicz	—.10
20	Instrukcja o upr. pomidorów	W. Symonowicz	—.10
21	Instrukcja o upr. fasoli	W. Symonowicz	—.10
22	Instrukcja o upr. cebuli	W. Symonowicz	—.10
23	Instrukcja o upr. truskawek	W. Symonowicz	—.10
24	Instrukcja o zakład. szkółki	W. Symonowicz	—.10
25	Instrukcja o zakładaniu sadu	W. Symonowicz	—.10
26	Wychów prosiąt	W. Żebrowska	—.30
27	Wychów królików	Zabłocka	—.30
28	Wychów kur	J. Turowa	—.30
29	Konkurs wychowu cieląt	Lewandowski	—.50
30	Walka z chorob. i szkod. roślin	J. Strawiński	—.50
Razem . .			15.—

3. Biblioteczka P. R. większa za 20 zł.

L. p.	T Y T U Ł	A U T O R	Cena
1	Uprawa roli i roślin	J. Mikułowski-Pom.	3.—
2	Praca zespołu w P. R.	J. Cierniewski	—.50
3	Czem jest P. R.	Pomorski-Kobyliń.	—.50
4	Jak roślina gosp. w glebie	M. Czech	—.50
5	O przechowaniu obornika	Bańkowski	—.30
6	O bakterjach i znaczeniu ich	M. Czech	1.50
7	O nawozach naturalnych	Olszyński	1.80
8	O nawozach sztucznych	Leśniewski	1.80
9	Kompost	A. Witkiewicz	—.30
10	Walka z chor. i szk. roślin	K. Strawiński	—.50
11	Uprawa ziemniaków	J. Mikułowski-Pom.	—.30
12	Uprawa buraków	J. Turkowski	—.30
13	Uprawa marchwi	P. Dąbrowski	—.30
14	Konkurs uprawy lnu	Cz. Słuchocki	—.30
15	Konkurs ogrod. warzyw.	Cz. Wiszniewski	—.30
16	Konkurs ogrod. kwiatowych	M. Karczewska	—.30
17	Uprawa i użytkowanie soi	Tromczyński	—.50
18	Konkurs uprawy kapusty	St. Cybulska	—.30
19	Org. i technika konk. upr. łąk	P. Jagmin	—.20
20	Instrukcja o upr. kukurydzy	W. Symonowicz	—.10
21	Instrukcja o upr. i zbiorze ziół	W. Symonowicz	—.20
22	Instrukcja o upr. pomidorów	W. Symonowicz	—.10
23	Instrukcja o upr. cebuli	W. Symonowicz	—.10
24	Instrukcja o upr. fasoli	W. Symonowicz	—.10
25	Instrukcja o upr. truskawek	W. Symonowicz	—.10
26	Instrukcja o zakł. szkółki	W. Symonowicz	—.10
27	Instrukcja o zakł. sadu	W. Symonowicz	—.10
28	Wychów prosiąt	W. Żebrowska	—.30
29	Wychów królików	Zabłocka	—.30
30	Wychów kur	J. Turowa	—.30
31	Wychów cieląt	Lewandowski	—.50
32	O zmianowaniu roślin	W. Sawicki	—.90
33	Wyrób win	Brzeziński	—.30
34	Podręcznik miernictwa	Biedrzycki	2.—
35	Krótki zarys meteorologii	St. Turczynowicz	—.60
36	Uprawa oziminy	St. Jankowski	—.60
Razem . .			20.—

Część instrukcyjna.

Wystawy rejonowe i powiatowe przysposobienia rolniczego, w ogromnej większości wypadków, są zakończone. Pozostaje jedynie zorganizować wystawy lokalne, na terenie własnego ogniska stowarzyszeniowego. Powyższe jest tylko — nawiązaniem do zaleceń podanych w numerze 8—10 „Wiadomości” A. K. za miesiąc sierpień—październik 1934 roku.

Wystawą lokalną przysposobienia rolniczego, każdy oddział Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, zamknie działalność swą w p. r. za rok 1934.

W związku z powyższem powstaje pytanie: Czy i w jakim stopniu zostało przez każdy oddział K. S. M. wykonane polecenie Centrali, zawarte w „Wiadomościach” A. K. Nr. 8—10 za 1934 rok. W sprawie zorganizowania zespołów konkursowych do pracy w p. r. w roku przyszłym 1935?

Czy i w jakim stopniu zostały poczynione prace wstępne do konkursów rolniczych na rok przyszły jak: przygotowanie gleby na pólka, założenie kup kompostowych i t. p.?

Wiele zaniedbanych rzeczy można wykonać jeszcze teraz. Zespoły jeszcze można zorganizować i zgłosić; można jako tako przygotować pólko konkursowe; na założenie kupy kompostowej w porze jesiennej można znaleźć dużo odpowiedniego materiału. Poza rozmaitem śmieciem którego nie mało jest dookoła obejścia, łatwo jest zgromadzić liście opadłe z drzew. Będzie z tego doskonały kompost.

Przygotować rozsadniki przed zimą do użytku wiosennego.

W „Wiadomościach” A. K. niejednokrotnie podawane były wskazówki, dotyczące urządzenia w sposób łatwy i dostępny dla każdego gospodarza i gospodyni (dla Druchny i dla Druha) rozsadnika dla wyhodowania dobrej rozsady w porze wiosennej, Należy przypuszczać, że wielu z was nie przypomina sobie, w jakim to numerze „Wiadomości” A. K. i za jaki rok były te wskazówki podawane.

Dla ułatwienia przypomina się, że w miejscu najbardziej zaciszem i słonecznem, koło budynków, w ogrodzeniu, należy na jesieni wykopać dół na pół metra głęboki o powierzchni takiej, by można byłoby wyprodukować (pod warunkiem pikowania) dostateczną ilość rozsady. Na zimę dobrze jest wypełnić przygotowany dół suchymi liśćmi, by ziemia na dnie i na bokach

dołu zbyt nie przemarzała. Tuż obok przygotowanego dołu przygotować odpowiednią ilość dobrej ziemi do rozsadnika. Idealną do tego ziemią jest ziemia kompostowa. Ziemię oczyszczoną od kamieni i innych niepotrzebnych przedmiotów, należy usypać w okrągły kopiec ostry u góry (by deszcz nie przesiąkał do środka), obłożyć grubą warstwą liści, lub też nawozem by nie przemarzała.

W ten sposób, wczesną wiosną, kiedy dookoła może być jeszcze ziemia zamrznięta, po wyrzuceniu liści z dołu, znajdziecie suche dno i ściany dołu. Połóżcie luźno (porządnie rozstrząsając) do dołu na całej przestrzeni nawozu końskiego (warstwa nawozu 40 centymetrów grubości) po dwóch — trzech dniach odkryjecie przygotowaną ziemię, która będzie sucha i zdatna do użytku i nasypiecie tą ziemię równą warstwą na ułożony nawóz. Grubość warstwy ziemi do 10 centymetrów. Ponieważ luźno ułożony nawóz osiadnie — spadnie, to pozostanie przestrzeń między powierzchnią ziemi w rozsadniku i powierzchnią gruntu przy rozsadniku tak znaczna, że rozsadnik można będzie zakrywać nie gniotąc rozwijającej się w rozsadniku rozsady.

Rozsadnik dobrze urządzony, powinien być w każdym gospodarstwie. Przedewszystkiem każda Druchna powinna umieć dobrze wyhodować flance kapusty, pomidorów, brukwi, kwiatów i innych dla potrzeb swego domowego gospodarstwa.

Równocześnie pamiętać należy, że oczekuje nas praca w przysposobieniu rolniczem w roku przyszłym. Praca ta winna być o wiele doskonalszą, niż w latach ubiegłych, niżeli w roku bieżącym.

Zastanówcie się przedewszystkiem nad tem, czy ci, którzy pracowali rok rocznie w przeciągu sześciu lat w przysposobieniu rolniczem, czy nie mają już nic w tym dziale do roboty?

Niestety, dają się słyszeć głosy, że po dwóch lub trzech latach pracy niema nic do roboty w dziale przysposobienia rolniczego. Podobne mniemanie może mieć ten tylko, kto nie ma najmniejszego pojęcia o rolnictwie, lub też podobne mniemanie może być wynikiem niewłaściwego planu pracy w przysposobieniu rolniczem.

Jeżeliby poczynić co roku próby, doświadczenia w uprawie każdej istniejącej rośliny w gospodarstwie, to już na to trzeba sporo lat pracy. A uprawa łąk, mieszanek, kukurydza „wczesna Bydgoska“ na ziarno, kukurydza „koński ząb“ na paszę dla bydła. Hodowla i t. d. i t. p.

Czy rozsądny człowiek może powiedzieć, że jak uprawiał w ciągu jednego lub dwu lat kapustę, czy buraki pastewne to stał się wszechstronnie światłym rolnikiem?

Kto z Was powie w ten sposób o sobie? Nikt? A więc — wszyscy do pracy w przysposobieniu rolniczym!

Pierwszą czynnością jako wstęp do pracy w konkursach rolniczych na rok przyszły, winno być zorganizowanie podstaw tej pracy w każdym bez wyjątku oddziale Kat. Stow. Mł. Podstawą do wszechstronnej pracy w przysposobieniu rolniczym jest i będzie Komitet przysposobienia rolniczego w każdym oddziale Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży.

Czy w waszym oddziale K.S.M. jest Komitet P.R.?

W bieżących „Wiadomościach A. K.” jest wzmianka, że na całym terenie podległym Wileńskiemu Katol. Stowarzyszeniu Młodzieży, zostały przeprowadzone Kursy dla organistów w tym celu, by organiści zorganizowali się pracą w organizacjach A. K. — wogóle, a w oddziałach KSM. w szczególności.

Miedzy innemi, na kursach, był położony szczególny nacisk w programie przysposobienia rolniczego, na obowiązkowe zorganizowanie w każdym oddziale KSM. Komitetu Przysposobienia rolniczego.

Do Komitetu przysposobienia rolniczego przedewszystkiem winna wejść ta Młodzież ze stowarzyszenia, która ma ukończoną szkołę rolniczą, następnie przodowniczki i przodownicy zespołów konkursowych i każda Druchna i Druh, którzy dbają o dobro sprawy KSM.

W bieżących „Wiadomościach A. K.” podane są komplety wydawnictw p. r. stanowiące biblioteczki rolnicze.

Pierwszym zadaniem Komitetu przysposobienia rolniczego winno być: zdobyć potrzebną kwotę na zakup biblioteczki przysposobienia rolniczego dla swego oddziału KSM.

Trzeba nam bowiem rozwijać **samokształcenie** Młodzieży stowarzyszonej, które jest podstawą pracy w Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży i w przysposobieniu rolniczym.

Nie marnujcie drogiego czasu, który raz stracony, nie wykorzystany dobrze, więcej nie wróci. Pamiętajcie zasadę: jak posiejesz tak i poźniesz!

Wykonując to, co z serca zaleca wam, Druchny i Druhowie, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, będziecie uskuteczniać zasiew, który wyda w życiu plony w postaci wiedzy umysłowej i doskonałości moralnej i duchowej.

INSTYTUT „MARIANUM“ W WILNIE

Słońce lecące trzymała nad czołem, a miesiąc srebrny pod nogami gniotła;
Szła nad lasami i leciała dołem, nad chaty... Tęcze ją ciągiem oskrzydlały
kołem; w słońcu girlandy niby z kwiatów plotła...

Juljusz Słowacki

ŻNIWO WIELKIE, ALE ROBOTNIKÓW MAŁO...

Rozwijająca się w parafjach Akcja Katolicka wymaga odpowiednio wyrobionych i fachowo przygotowanych pracowników t. zw. pomocników i pomocnic (braci i siostr) parafjalnych, którzyby poza swoją osobistą pracą poświęcili się specjalnie wszelkim dziełom parafjalnym pod kierownictwem Ks. Ks. Proboszczów: patronaty, praca w stowarzyszeniach, III Zakon, dobroczynność, ogniska parafjalne i ochronkiienne, zdobnictwo kościołów, kolportaż prasy katolickiej, posługa chorym i t. p. a nawet pomoc w biurze parafjalnem.

By tych wykwalifikowanych sił parafjom dostarczyć, Instytut „Marianum“ przyjmuje kandydatów i kandydatki na t. zw. oblatów (oblatki). Osoby te korzystają z odpowiedniego przygotowania fachowego i wyrobienia nowicjackiego w domu głównym „Marianum“, do którego następnie stale co rok przybywają na kilkadziesiąt dni celem dodatkowego przeszkolenia i odbycia rokolekcji.

O przyjęcie na tego rodzaju członka mogą się ubiegać nawet osoby zamężne. Ta bowiem kategoria oblatów umożliwia osobom każdego stanu i zawodu, z konieczności pozostałym w domu,

uzgodnić swoje obowiązki z pragnieniem życia doskonałego i działalności apostołskiej pod wspólnym sztandarem Instytutu „Marianum”. Mają oni swój regulamin, żyją o duchu zakonu, odbywając codziennie swoje przepisane ćwiczenia duchowe i modlitwy. Mogą także mieszkać w domach zakonnych Instytutu, wówczas dostosowują się do życia klasztornego.

Zainteresowani tą sprawą zechcą zgłosić się po informacje, dołączając kwotę 75 gr. na przesyłkę prospektu i książki p. t. „Pomocnica Parafjalna — jej cele, zakres pracy i przymioty osobiste”.

Najbliższy kurs dla pomocnic parafjalnych ma się rozpocząć w lutym 1935 r. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc należy zgłaszać się jak najwcześniej.

Przy podaniach i korespondencji uprasza się dołączyć znaczek pocztowy za 25 gr. na odpowiedź. Listy i zapytania należy wysyłać pod adresem: **Generalny Sekretariat Instytutu „Marianum” Wilno, ul. Metropolitalna 1.**

ALINA ŚWIDERSKA

REKOLEKCJE ZAMKNIĘTE

Materiał do pogadanek w okresie święta Chrystusa - Króla

Cena 20 groszy.

Do nabycia w SKŁADNICY „MARIANUM”

Wilno, Metropolitalna 1

Recenzje

Ks. Aleksander Rogoż: BĄDŹ MĘŻEM. Nauki rekolekcyjne dla młodzieży pozaszkolnej męskiej. Str. 186. Nakładem Autora. Kraków 1934 r.

Opuściła prasę nowa, piękna książka Ks. Aleksandra Rogoża „Bądź mężem”. Tytuł dziełka nadzwyczaj sugestywny, wymowny i intrygujący — w zupełności pokrywający się z treścią. Podtytuł zdradza treść książki i wskazuje na jej przeznaczenie — bowiem ma ona być podręcznikiem i pomocą dla prowadzących rekolekcje dla młodzieży pozaszkolnej, zgrupowanej w K. S. M. Książka Ks. Rogoża dzięki temu, iż odznacza się bardzo dobrym i umiejętnie przemyślanym układem materiału, może oddać nieocenione usługi pracownikom Akcji Katolickiej. Autor rozłożył materiał na 10 nauk dla skuteczniejszego oddziaływania na serca, rozum i wolę słuchaczy. Książka ta napisana z wielką znajomością psychiki młodzieży daje najlepsze świadectwo napięciu duchowemu jej autora oraz zdolnościom nawiązywania serdecznych nici, łączących audytorjum z mową.

Trudno naprawdę w ramach krótkiej recenzji dać o tej książce należyty pogląd. Warto jednak przytoczyć tu pewien rys znamieny, który rzuca na całą pracę specjalne naświetlenie. Ks. Rogoż na czele swego dzieła rzuca jakby motto cytate z Pisma św. (Jer. I.10) „Otom cię dziś postanowił... abys wyrwał i karmił i wytrącał i rozwalał i abys budował i szczepił...” Autor pozostał słowom tym wierny. I świetnie wcielił w szatę słowa, przemawiając szczerością, prostotą, świeżością i wdziękiem serca. A to jest bodaj największy sekret, który udaje się tylko nielicznym wybranym. Nie każdy bowiem potrafi „brzmiącemi słowy strzelać do serca słuchaczy”.

T. Birecki.

**Czy Zarząd opłacił prenumeratę
za „Wiadomości Akcji Katolickiej
Archidiecezji Wileńskiej“?**

W KSIĄŻNICY AKCJI KATOLICKIEJ „MARIANUM”

W WILNIE PRZY UL. METROPOLITALNEJ 1

są do nabycia :

NIEPOKALANA KRÓLOWA POLSKI

dzieje kultu N. M. P. w Polsce 1.50

KRUCJATA MODLITWY ZA POLSKĘ

książeczka o wydaniu artystycznym 0.10

REKOLEKCJE ZAMKNIĘTE

Aliny Świdorskiej 0 20

MODLITEWKA ZA ZMARŁYCH

à 5 groszy, setka z przesyłką 3.—

MY CHCEMY BOGA

pięknie wydana pieśń z obrazkiem Matki B.
Ostrobramskiej à 5 groszy, setka z przesyłką 2.50

PAMIĄTKOWE OBRAZKI MATKI BOSKIEJ OSTROBRAMSKIEJ

w wykonaniu artystycznym à 5 groszy, setka
z przesyłką 3.50

OBRAZKI Ś. TADEUSZA CUDOTWÓRCY

z modlitwą w wypadkach rozpaczliwych po
5 groszy, setka z przesyłką 3.—

PAPIER LISTOWY I KARTY KORESPOND.

z pięknymi ilustracjami Jerzego Hoppena,
profesora Uniwersytetu Wileńsk., komplety
po 12 sztuk z przesyłką 1.

NOWE WYDAWNICTWA!

- X. Edm. Rossa, Kazania—pogadanki wykłady,
Choroby Młodej Duszy zł. 0.80
Ludwik Wrzesiński, Poświęcenie sztandaru . zł. 1.50
Szkoła szczęścia — rewja pogadankowa dla
K. S. M. żeńskich zł. 1.70
Zofja Głosówna, teatr dla Młodzieży żeńskiej,
Żółta Misjonarka zł. 1.—
Michał Sabatowicz, teatr dla Młodzieży męskiej,
Zdobyłeś mnie sercem zł. 0.80
Zofja Głosówna, teatr dla Młodzieży męskiej
Serce czarnych zł. 1.—

ZAMAWIAĆ POD ADRESEM:

KSIĄŻNICA AKCJI KATOLICKIEJ „MARIANUM”

METROPOLITALNA I WILNO P. K. O. Nr. 144.838

„NASZ STOSUNEK DO PAŃSTWA”

KS. BISKUPA STANISŁAWA ADAMSKIEGO

Cena 40 groszy.

Książka ta powinna się znaleźć
w bibliotece każdego stowarzyszenia A. K.

NA ŚWIĘTO MŁODZIEŻY

Eremusa — na akademję — Razem Młodzi	zł. 1.20
Eremusa — na akademję — Św. Stanisław	
Kostka	zł. 1.—
Z. Topora — na akad. — Święto Młodzieży	zł. 0.75
Cz. Wolniewiczówny utwory sceniczne —	
Lipa św. Stanisława	zł. 1.—

ZAMAWIAĆ POD ADRESEM:

KSIĄŻNICA AKCJI KATOL. „MARIANUM”
METROPOLITALNA I WILNO P. K. O. Nr. 144.838

PIECZĘCIE

dla parafij, komitetów i stowarzyszeń Akcji
Katolickiej po cenach KONKURENCYJNYCH
okrągła urzędowa zł. 1.50; nagłówkowa 1.20

DOSTARCZA NA ZAMÓWIENIE

SKŁADNICA AKCJI KATOL. „MARIANUM”
METROPOLITALNA I WILNO P. K. O. Nr. 144.838